तमपश्यन् विषीदामि घूर्णामीव च सत्तम । परिनिर्विण्णचेताश्च शान्तिं नोपलभेऽपि च ।
विना जनार्द्दनं वीरं नाहं जीवितुमुत्सहे । श्रुत्वैव हि गतं विष्णुं ममापि मुमुक्षुर्द्दिशः ।
प्रनष्टज्ञातिवीर्य्यस्य शून्यस्य परिधावतः । उपदेष्टुं मम श्रेयो भवानर्हति सत्तम ।
॥ व्यास उवाच ॥ ब्रह्मशापविनिर्द्दग्धा वृष्ण्यन्धकमहारथाः । विनष्टाः कुरुशार्द्दूल न तान् शोचितुमर्हसि ।
भवितव्यं तथा तच्च दिष्टमेतन्महात्मनां । उपेक्षितञ्च कृष्णेन शक्तेनापि व्यपोहितुं । १८०
त्रैलोक्यमपि गोविन्दः कृत्स्नं स्थावरजङ्गमं । प्रसहेदन्यथा कर्त्तुं कुतः शापं महात्मनां ।
रथस्य पुरतो याति यः स चक्रगदाधरः । तव स्नेहात् पुराणर्षिर्वासुदेवश्चतुर्भुजः ।
कृत्वा भारावतरणं पृथिव्याः पृथुलोचनः । मोचयित्वा तनुं प्राप्तः कृष्णः स्वस्थानमुत्तमं ।
त्वयापीह महत् कर्म्म देवानां पुरुषर्षभ । कृतं भीमसहायेन यमाभ्याञ्च महाभुज ।
कृतकृत्यांश्च वो मन्ये संसिद्धान् कुरुपुङ्गव । गमनं प्राप्तकालञ्च इदं श्रेयस्करं विभो । १८५
एवं बुद्धिश्च तेजश्च प्रतिपत्तिश्च भारत । भवन्ति भवकालेषु विपद्यन्ते विपर्य्यये ।
कालमूलमिदं सर्व्वं जगद्बीजं धनञ्जय । काल एव समाधत्ते पुनरेव यदृच्छया ।
स एव बलवान् भूत्वा पुनर्भवति दुर्ब्बलः । स एवेशश्च भूत्वेह परैराज्ञाप्यते पुनः ।
कृतकृत्यानि चास्त्राणि गतान्यद्य यथागतं । पुनरेष्यन्ति ते हस्तं यदा कालो भविष्यति ।
कालो गन्तुं गतिं मुख्यां भवतामपि भारत । एतत् श्रेयो हि वो मन्ये परं भरतसत्तम । १९०
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एतद्वचनमाज्ञाय व्यासस्यामिततेजसः । अनुज्ञातो ययौ पार्थो नगरं नागसाह्वयं ।
प्रविश्य च पुरीं वीरः समासाद्य युधिष्ठिरं । आचष्ट तद्यथा वृत्तं वृष्ण्यन्धककुलं प्रति ।
इति श्रीमहाभारते मौसलपर्व्वणि अष्टमोऽध्यायः ॥ ८ ॥

॥ समाप्तश्चेदं मौसल पर्व्व ॥

अत्र व्यासोक्ताध्यायश्लोकसंख्यान्यूनाधिकत्वेलिपिकरप्रमादात्तद्दोष्यं ॥